

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 158/2020 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/2.402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 648/2012

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ are în vedere punerea în aplicare la nivelul legislației naționale a *Regulamentului (UE) 2017/2.402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 648/2012* (în continuare „Regulamentul (UE) 2017/2.402”). Regulamentul (UE) 2017/2.402 creează un cadru comun european pentru derularea tranzacțiilor de securitizare, prin definirea acestora, a rolului și a obligațiilor principalilor actori implicați, respectiv: inițiatori, creditorii inițiali, sponsori, investitori și entități special constituite în scopul securitizărilor (*securitisation special purpose entity – SSPE*), impunând o serie de cerințe generale, aplicabile tuturor securitizărilor, precum și cerințe suplimentare, aplicabile securitizărilor simple, transparente și standardizate (STS). Totodată, Regulamentul (UE) 2017/2.402 solicită Statelor Membre să desemneze una sau mai multe autorități naționale responsabile cu supravegherea noilor cerințe în domeniul securitizării.

În contextul crizei provocate de COVID-19, Regulamentul (UE) 2017/2.402 a fost modificat prin *Regulamentul (UE) 2021/557 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 martie 2021 de modificare a Regulamentului (UE) 2017/2.402 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru securitizarea simplă, transparentă și standardizată care să faciliteze redresarea în urma crizei provocate de COVID-19* (în continuare „Regulamentul (UE) 2021/557”).

Regulamentul (UE) 2021/557 introduce prevederi referitoare la instrumente suplimentare de stimulare a redresării economice în urma crizei provocate de COVID-19, prin extinderea cadrului securitizărilor STS, la securitizările sintetice STS (securitizările STS înscrise în bilanț), în cazul cărora transferul riscului se realizează prin intermediul unui acord de protecție a creditului și prin eliminarea obstacolelor normative din calea securitizărilor de credite neperformante (NPE-uri), pentru a spori și mai mult capacitățile de creditare, fără a relaxa normele prudențiale privind creditarea bancară.

2.2 Descrierea situației actuale

În România, cadrul legislativ primar instituit prin intermediul *Legii nr. 158/2020 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/2.402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 648/2012 (în continuare „Legea nr. 158/2020”)* desemnează Autoritatea de Supraveghere Financiară ca autoritate competentă în aplicarea *Regulamentului (UE) 2017/2.402*, cu privire la entitățile aflate sub supravegherea Autorității de Supraveghere Financiară.

2.3 Schimbări preconizate

Prin proiectul de act normativ au fost introduse prevederi exprese care să asigure asumarea de către Banca Națională a României a calității de autoritate competentă la nivel național, în domeniul securitizării, pentru entitățile aflate sub supravegherea/monitorizarea sa, în aplicarea *Regulamentului (UE) 2017/2.402*, inclusiv ținând cont de modificările și completările instituite de *Regulamentul (UE) 2021/557*.

Principalele modificări propuse prin proiectul de act normativ față de cadrul legislativ actual

A. Desemnarea Băncii Naționale a României ca autoritate competentă în sensul *Regulamentului (UE) 2017/2.402*

Potrivit proiectului de act normativ, Banca Națională a României este autoritate competentă în sensul art. 29 din *Regulamentul (UE) 2017/2.402*, pentru o sferă extinsă de participanți în operațiunile de securitizare, precum:

- a) investitori instituționali, sponsori, inițiatori și creditori inițiali, în cazul în care aceștia sunt instituții de credit aflate sub supravegherea BNR;
- b) inițiatori și creditori inițiali, în cazul în care aceștia sunt instituții financiare nebankare în sensul art.5 lit. c) din *Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebankare*, cu modificările și completările ulterioare, persoane juridice române, înscrise în *Registrul general prevăzut la art. 5 lit. e) din Legea nr. 93/2009*;
- c) părți terțe, în cazul în care inițiatorul sau sponsorul care recurge la serviciile unei părți terțe este o instituție de credit aflată sub supravegherea BNR sau o instituție financiară nebankară.

B. Prevederi privind competențele Băncii Naționale a României necesare pentru aplicarea corespunzătoare a *Regulamentului (UE) 2017/2.402*

Potrivit proiectului de act normativ, Banca Națională a României deține, în aplicarea art. 30 alin. (1) din *Regulamentul (UE) 2017/2.402*, toate competențele de supraveghere, investigare și impunere a sancțiunilor necesare pentru a îndeplini sarcinile care revin autorității competente în temeiul *Regulamentului (UE) 2017/2.402* și proiectului de act normativ.

Totodată, prin proiectul de act normativ au fost enumerate expres și o serie de competențe ce revin Băncii Naționale a României care vizează accesul la documentele și informațiile considerate necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, efectuarea de investigații/inspecții la sediul entităților pentru care banca centrală este autoritate competentă, precum și solicitarea efectuării de verificări/investigații de către auditorii financiari, firmele de audit sau experți, sesizarea organelor de urmărire penală, respectiv a autorităților judiciare și suspendarea/retragerea sau solicitarea suspendării/retragerii de la tranzacționare a unui instrument financiar prevăzut la art. 2 alin.(3) din *Legea nr.126/2018*.

C. Prevederi privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării prevederilor *Regulamentului (UE) 2017/2.402*

Proiectul de act normativ prevede o serie de sancțiuni și măsuri administrative, cu luarea în considerare a dispozițiilor Regulamentului (UE) 2017/2.402. Limita maximă a amenzilor prevăzute de proiectul de act normativ este de 23 500 000 lei, în cazul persoanelor fizice, respectiv de 23 500 000 lei sau până la 10% din cifra de afaceri totală anuală netă conform ultimelor conturi disponibile, aprobate de organul de conducere, în cazul persoanelor juridice. Proiectul de act normativ cuprinde și dispoziții privind publicarea de către Banca Națională a României a sancțiunilor administrative adoptate, cu luarea în considerare a prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2.402.

D. Prevederi privind procedurile, procesele și mecanismele care trebuie elaborate și aplicate de către entitățile pentru care Banca Națională a României este autoritate competentă potrivit proiectului de act normativ

Entitățile pentru care Banca Națională a României este autoritatea competentă potrivit proiectului de act normativ evaluează riscurile care decurg din tranzacțiile de securitizare, inclusiv riscurile de natură reputațională, și elaborează și pun în aplicare proceduri, procese și mecanisme pentru respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2.402. Banca Națională a României asigură evaluarea procedurilor, proceselor și mecanismelor implementate de entitățile pentru care este autoritate competentă conform proiectului de act normativ, pe baza datelor și informațiilor raportate de aceste entități.

E. Prevederi privind emiterea de reglementări de către Banca Națională a României potrivit prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2.402

Banca Națională a României emite reglementări în scopul punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/2.402, a regulamentelor delegate și a regulamentelor de implementare ale Comisiei Europene și poate emite instrucțiuni și/sau precizări în scopul unei aplicări unitare a cadrului legislativ în domeniul securitizării inclusiv a ghidurilor și recomandărilor emise de către Autoritatea Bancară Europeană, potrivit art. 16 din Regulamentul (UE) 1.093/2010.

Entitățile pentru care Banca Națională a României este autoritatea competentă potrivit proiectului de act normativ trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidurile și recomandările emise de Autoritatea Bancară Europeană în domeniul securitizării, potrivit instrucțiunilor și/sau precizărilor emise de Banca Națională a României și, respectiv, să respecte reglementările emise de Banca Națională a României. În cazul în care aceste entități nu asigură implementarea corespunzătoare a instrucțiunilor și/sau precizărilor, Banca Națională a României poate face recomandări entității respective, în vederea adoptării de măsuri de conformare și/sau poate dispune măsura administrativă prevăzută de proiectul de act normativ.

F. Prevederi privind obligațiile de notificare și/sau informare a altor organisme relevante

Banca Națională a României asigură îndeplinirea obligațiilor de notificare către Autoritatea Bancară Europeană și Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe, cu luarea în considerare a prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2.402, în cazul în care obligația de notificare decurge din desemnarea ca autoritate competentă potrivit proiectului de act normativ.

Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială, înființat potrivit *Legii nr. 12/2017 privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național*, asigură îndeplinirea obligațiilor României de notificare către Comitetul European pentru Risc Sistemic, Parlamentul European și Consiliu, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2.402.

2.4 Alte informații *)

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Adoptarea prezentului act normativ, prin introducerea prevederilor privind securitizarea, are impact asupra economiei românești în general prin crearea premiselor necesare pentru buna funcționare a piețelor financiare, deoarece dezvoltarea unei piețe de securitizări simple, transparente și standardizate constituie una dintre pietrele de temelie ale uniunii piețelor de capital (UPC) și contribuie la asigurarea condițiilor unei creșteri economice durabile.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ, prin introducerea prevederilor privind securitizarea, creează premisele necesare instituțiilor de credit pentru refinanțarea unor pachete de împrumuturi, spre folosul indirect al întreprinderilor și cetățenilor (de exemplu, sub formă de împrumuturi și de finanțări mai puțin costisitoare destinate întreprinderilor, precum și sub formă de credite pentru achiziționarea de bunuri imobile și de carduri de credit mai puțin costisitoare). Totodată, fiind create premisele stimulării finanțării companiilor locale prin intermediul pieței de capital, sunt create implicit, și premisele dezvoltării de noi locuri de muncă.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

Adoptarea prezentului act normativ, prin introducerea prevederilor privind securitizarea, creează premisele constituirii unui canal important pentru diversificarea surselor de finanțare la nivelul economiei în general și pentru alocarea mai extinsă a riscurilor în cadrul sistemului financiar.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ, prin introducerea prevederilor privind securitizarea, creează premisele necesare unei distribuții mai largi a riscurilor din sectorul financiar, contribuind la degajarea bilanțurilor inițiatorilor și la intensificarea creditării economiei. Dacă securitizarea este structurată în mod viabil, aceasta poate contribui la îmbunătățirea eficienței sistemului financiar și poate oferi posibilități suplimentare de investiții, asigurând o legătură viabilă între instituțiile de credit și piețele de capital, spre folosul indirect al întreprinderilor și cetățenilor. Cu toate acestea, Regulamentul (UE) 2017/2.402 recunoaște riscurile legate de o mai mare interconectivitate și de un efect de levier excesiv generate de securitizare. În acest context, prevederile Regulamentului (UE) 2017/2.402 instituie și cerințe privind îmbunătățirea supravegherii macroprudențiale a pieței securitizărilor de către Comitetul european pentru risc sistemic (CERS), instituit prin *Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind supravegherea macroprudențială la nivelul Uniunii Europene a sistemului financiar și de înființare a unui Comitet european pentru risc sistemic*, precum și de către Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială, înființat potrivit Legii nr. 12/2017 privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național. CERS monitorizează în permanență evoluțiile de pe piețele securitizărilor. În cazul în care consideră că este necesar sau cel puțin o dată la 3 ani, în vederea evidențierii riscurilor la adresa stabilității financiare, CERS, în colaborare cu Autoritatea Bancară Europeană, publică un raport privind implicațiile pieței securitizării asupra stabilității financiare. În cazul în care se constată riscuri semnificative, CERS emite avertismente și, dacă este cazul, formulează recomandări de acțiuni de remediere ca reacție la respectivele riscuri.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Referitor la mediul concurențial, adoptarea prezentului act normativ, prin introducerea prevederilor privind dezvoltarea unei piețe de securitizări simple, transparente și standardizate contribuie la asigurarea unor condiții de concurență echitabile în cadrul pieței interne pentru toți investitorii instituționali și toate entitățile care participă la securitizare.

Referitor la domeniul ajutoarelor de stat, proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ va avea un impact pozitiv asupra mediului economic românesc, deoarece creează premisele pentru dezvoltarea pieței securitizărilor, permițând instituțiilor de credit să refinanțeze pachete de împrumuturi și astfel, să atragă resurse financiare la costuri mai scăzute decât prin alte instrumente. În acest sens, se pot crea condiții pentru intensificarea creditării economiei, prin acordarea unor împrumuturi mai puțin costisitoare întreprinderilor. Totodată, dezvoltarea pieței securitizărilor, poate contribui la consolidarea statutului pieței de capital românești ca piață emergentă, statut care poate aduce României o vizibilitate crescută la nivel european și mondial, creând premisele atragerii unor noi categorii de participanți de pe alte piețe (de natura investitorilor investiționali, fondurilor de investiții, intermediarilor, emitenților etc.) ceea ce va avea efect de stimulare și îmbunătățire a mediului de afaceri național.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Adoptarea prezentului proiect normativ, prin introducerea prevederilor privind securitizarea, creează premisele necesare pentru dezvoltarea pieței securitizărilor. Prin definiție, securitizarea se referă la procesul (i) de transformare a unor portofolii de active financiare mai puțin lichide în instrumente financiare tranzacționabile sau (ii) de transfer al riscului de credit asociat portofoliilor de active prin cumpărarea de protecție a creditului, cum ar fi utilizarea de instrumente derivate de credit sau de garanții. Această abordare permite creditorilor, cum ar fi instituțiile de credit, să depășească constrângerile de finanțare și capital și să continue să ofere împrumuturi clienților.

În acest context, securitizarea durabilă ar putea juca un rol principal în finanțarea proiectelor durabile prin: îmbunătățirea accesului la finanțare pentru proiectele durabile, creșterea capacității instituțiilor de credit de a acorda împrumuturi durabile, extinderea fondului de investitori în proiecte durabile, limitarea concentrărilor expunerilor instituțiilor de credit pe anumite sectoare de activitate, facilitarea corelării scadențelor activelor ce fac obiectul securitizării (care, în cazul proiectelor durabile, prezintă maturități pe termen lung) cu scadențele pasivelor investitorilor (care pot răspunde mai facil unor cerințe de finanțare pe termen lung).

3.9. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		1	2	3	4	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						

d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						
Secțiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ						
a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: Legea nr. 158/2020 va fi modificată și completată ca urmare a adoptării și intrării în vigoare a actului.						
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: Nu este cazul.						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice						
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)						
5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE						

<p>Proiectul de act normativ nu se referă la transpunerea de directive UE.</p> <p>5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE</p> <p>La elaborarea prezentului proiect de act normativ s-a avut în vedere punerea în aplicare a prevederilor care necesită implementare la nivel național cuprinse în Regulamentul (UE) 2017/2.402, astfel cum a fost modificat prin Regulamentului (UE) 2021/557.</p>
<p>5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</p>
<p>5.6. Alte informații</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>Secțiunea a 6-a</p> <p>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>
<p>6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative</p> <p>Nu este cazul.</p>
<p>6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate</p> <p>Au avut loc consultări cu Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară.</p>
<p>6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale</p> <p>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</p>
<p>6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>6.5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi</p> <p>Proiectul de act normativ va fi avizat de Consiliul Legislativ</p>
<p>6.6. Alte informații</p> <p>Nu este cazul</p>
<p>Secțiunea a 7-a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>
<p>7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ</p>

Au fost respectate procedurile prevăzute de *Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică*.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 8- a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 158/2020 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/2.402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 648/2012.

MINISTRUL FINANTELOR

Adrian CÂCIU

AVIZĂM FAVORABIL

**VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL
TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII**

Sorin Mihai GRINDEANU

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

**GUVERNATOR
Mugur Constantin ISĂRESCU**

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Bogdan Lucian AURESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian-Cătălin PREDOIU